

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

ISSN 2224-0306
ICV 2016 – 46.92

Релігія та Соціум

Міжнародний часопис

Засновано у 2008 році

№ 1-2 (29-30)

Чернівці
Чернівецький національний університет
2018

УДК 267(08)+316.74:2(08)

ББК 86.2я53+60.550.566

Р 368

Релігія та Соціум. Міжнародний часопис. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018. – № 1-2 (29-30). – 266 с.

У часописі видруковано матеріали серії: «Філософія». У цих матеріалах аналізується я поняття «демонстрація» як емпірична умова науковості, розглядається феномен самотності людини та проблема «реконструкції» у філософії науки і досліджується методологічні горизонти осмислення метафори у постнекласичній філософії.

Проводиться реконструкція історичних особливостей поширення християнства на Тернопільщині, визначається роль УГКЦ та збройного підпілля ОУН у боротьбі за Українську соборну державу; розглядається конфесійні трансформації у баптистських і п'ятидесятницьких громадах західних областей та філософсько-методологічні засади прогностичної діяльності у релігієзнавстві; здійснюються розвідки ролі релігії у змінах національних та сімейних традицій, повсякденного виміру братерського руху в Україні. В контексті релігієзнавчого аналізу досліджуються есхатологічні концепції протестантизму та соціокультурний потенціал кредології і протестантський погляд на людську гідність.

Аналізується мовна проблема в освітній сфері України, перспектива розвитку міста як науково-освітнього центру, феномен соціальної реальності у контексті нових форм соціальної комунікації; у контексті розвитку нової політичної культури розглядаються політичні та правові механізми реалізації політики «совєтизації».

У часописі опубліковані дослідження молодих вчених, в яких розглядаються проблеми теоретичних основ організації місцевих церков, особливості біблійного консультування та формування цінностей сімейного життя, шляхи та методи удосконалення природи людини в ісламі; проводиться аналіз життєвих стратегій молоді в регіональних вимірах, впливу релігійного чинника на соціальні зміни міст. Ряд статей присвячено ролі засобів масової інформації в духовному розвитку українського суспільства, сучасним вимогам програм богословської освіти, релігієзнавчого осмислення соціально-значущих проблем у протестантизмі, місіологічних нормативів Реформації та постреформаційної доби. Проводиться історичний екскурс еволюції Східних Католицьких церков західно-сирійської традиції, аналіз трансформації морально-етичних аспектів неоліберального богослов'я, визначається онтологічна специфіка вчення ЦІХСОД; аналізуються критерії формування статусу зовнішньої та внутрішньої місії Церкви.

Наукове видання

Засновники:

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Відділення релігієзнавства Інституту філософії
імені Г.С. Сковороди НАН України

Адреса редколегії:

58012, Чернівці 12, вул. Коцюбинського, 2

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Філософсько-теологічний факультет

Кафедра культурології, релігієзнавства та теології
(0372) 584883

Кафедра соціології

(0372) 584703

Затверджено:

вченою радою Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича 13 березня 2008 року,
протокол № 2 і вченою радою Відділення релігієзнавства
Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України
8 квітня 2008 року, протокол № 6

Відповідальний редактор:

Балух В.О. – член-кор. НАПН України, доктор історичних наук,
професор

Редакційна колегія:

Возний І.П. – доктор історичних наук, професор

Докаш В.І. – доктор філософських наук, професор (заступник
відповідального редактора)

Колодний А.М. – доктор філософських наук, професор

Марчук М.Г. – доктор філософських наук, професор

Нельга О.В. – доктор соціологічних наук, професор

Пірен М.І. – доктор соціологічних наук, професор

Мизак Н.С. – доктор історичних наук, професор

Туленков М.В. – доктор соціологічних наук, професор

Филипович Л.О. – доктор філософських наук, професор

Рущенко І.П. – доктор соціологічних наук, професор

Шульга М.О. – доктор соціологічних наук, професор

Шудло С.А. – доктор соціологічних наук, професор

Руташ О.В. – доктор філософських наук, доцент

Шкрібляк М.В. – доктор філософських наук, доцент

(відповідальний секретар)

Міжнародна редакційна колегія:

Байтенова Нагіма – доктор філософських наук, професор
(Казахстан)

Хернфер Крістіан – доктор соціологічних наук, професор (Велика
Британія)

Генов Микола – доктор соціологічних наук, професор (Словенія)

Боровік Ірена – доктор соціологічних наук, професор (Польща)

Елбакян Катерина – доктор філософських наук, професор (Росія)

Єреник Роман – доктор історичних наук, професор (Канада)

Томаш Пал – доктор соціологічних наук, професор (Угорщина)

Хоффманн Генрик – доктор філософських наук, професор
(Польща)

Міжнародний часопис „Релігія та Соціум” входить до переліку фахових видань ДАК МОН України
з галузі філософії (наказ МОН України №515 від 16.05.2016 р.) та соціології (наказ МОН України №693 від 10.05.2017 р.)

Часопис індексується у Міжнародній базі Index Copernicus (ICV 2016 – 46.92)

Думка авторів опублікованих матеріалів може не збігатися з редакційною.

© Чернівецький національний університет, 2018 р.

Ministry of Education and Science of Ukraine
Yuri Fedkovych
Chernivtsi National University

ISSN 2224-0306
ICV 2016 – 46.92

Religion and Socium

An International Journal

Founded in 2008

№ 1-2 (29-30)

Chernivtsi
Chernivtsi National University
2018

УДК 267(08)+316.74:2(08)

ББК 86.2я53+60.550.566

P 368

Religion and Socium. An International Journal. – Chernivtsi: Chernivtsi National University, 2018. – № 1-2 (29-30). – 266 p.

The journal publishes the series of materials: "Philosophy". In these materials, I analyze the concept of "demonstration" as an empirical condition of scientific knowledge, the phenomenon of loneliness of man and the problem of "reconstruction" in the philosophy of science are considered and the methodological horizons of comprehension of metaphor in post-classical philosophy are studied.

The reconstruction of the historical features of the spread of Christianity in the Ternopil region is being carried out, the role of the UGCC and the armed underground of the OUN in the struggle for the Ukrainian cathedral state is determined; confessional transformations are considered in the Baptist and Pentecostal communities of the western regions and the philosophical and methodological foundations of predictive activity in religious studies; Intelligence of the role of religion in the changes of national and family traditions, daily measurement of the fraternal movement in Ukraine is carried out. In the context of religious analysis, the eschatological conceptions of Protestantism and the sociocultural potential of credology and the Protestant view of human dignity are studied.

The linguistic problem in the educational sphere of Ukraine, the prospect of city development as a scientific and educational center, the phenomenon of social reality in the context of new forms of social communication is analyzed; in the context of the development of a new political culture, the political and legal mechanisms of the implementation of the policy of "sovietization" are considered.

The journal published researches of young scientists, which addresses the problems of the theoretical foundations of the organization of local churches, the peculiarities of biblical counseling and the formation of the values of family life, ways and methods for improving the human nature in Islam; the analysis of youth life strategies in the regional dimension, the influence of the religious factor on social change of cities. A number of articles are devoted to the role of mass media in the spiritual development of Ukrainian society, the modern requirements of theological education programs, the religious understanding of socially significant problems in Protestantism, the missionary norms of the Reformation and the post-modern age. A historical tour of the evolution of the Eastern Catholic Churches of the Western Syrian tradition, the analysis of the transformation of the moral and ethical aspects of neoliberal theology, and the ontological specificity of the teachings of the TsIKHODD are determined; the criteria for forming the status of the external and internal mission of the Church are analyzed.

Scientific publication

Founders:

Yuri Fed'kovich Chernivtsi National University
Department of Religion Studies of Hryhory Skovoroda
Institute of Philosophy of NAS of Ukraine

Editor:

Balukh V. – Corresponding member of NAPS of Ukraine,
Doctor of Historical Sciences, Professor

Address of the editorial board:

58012, Chernivtsi 12, str. Kotsubynsky 2, Yuri Fed'kovich
Chernivtsi National University
Faculty of Philosophy and Theology
Department of Cultural Studies, Religion Studies
and Theology
(0372) 584883
Department of Sociology
(0372) 584703

Approved by:

Scientific Board of the Yuriy Fed'kovich Chernivtsi
National University March 13, 2008, Protocol № 2 and the
Academic Council of Department of Religion Studies of
Hryhory Skovoroda Institute of Philosophy National
Academy of Sciences of Ukraine April 8, 2008, Protocol
№6

Editorial Board:

Voznyy I. – Doctor of Historical Sciences, Professor
Dokash V. – Doctor of Philosophy, Professor (associate editor)
Kolodnuy A. – Doctor of Philosophy, Professor
Marchuk N. – Doctor of Philosophy, Professor
Nelha O. – Doctor of Sociological Sciences, Professor
Piren M. – Doctor of Sociological Sciences, Professor
Tulenkov M. – Doctor of Sociological Sciences, Professor
Myzak N. – Doctor of Historical Sciences, Professor
Fylypovych L. – Doctor of Philosophy Sciences, Professor
Ruschenko I. – Doctor of Sociological Sciences, Professor
Shylga M. – Doctor of Sociological Sciences, Professor
Schudlo S. Doctor of Sociological Sciences, Professor
Ruptash O. Doctor of Historical Sciences, Associate Professor
Shkribliak M. – Candidate of Philosophy, Associate
Professor (Executive Secretary)

International Editorial Board:

Nahima Baytenova – Doctor of Philosophy, Professor (Kazakhstan)
Herpfer Kristian – Doctor of Sociological Sciences, Professor (Great
Britain)
Genov Nikolai – Doctor of Sociological Sciences, Professor (Slovenia)
Borovik Irena – Doctor of Sociological Sciences, Professor (Poland)
Elbakyan Katerina – Doctor of Philosophy, Professor (Russia)
Yerenyuk Roman – Doctor of Historical Sciences, Professor (Canada)
Thomas Payl – Doctor of Sociological Sciences, Professor (Hungary)
Hoffmann Henryk – Doctor of Philosophy, Professor (Poland)

An International Journal „Religion and Society” listed as special editions of DAC MES of Ukraine
in the field of philosophy (order of the MES of Ukraine No. 515 dated May 16, 05, 2012) and sociology (order of the
MES of Ukraine No. 693 dated May 10, 2002).

The journal is indexed in the International Index Copernicus (ICV 2016 – 46.92)

Authors' opinions may not match the editorial.

© Chernivtsi National University, 2018

**СЕРІЯ
«ФІЛОСОФІЯ»**

**SERIES
«PHILOSOPHY»**

УДК 316.772.5

© Галина Петришин
(Тернопіль)

ФЕНОМЕН СОЦІАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У КОНТЕКСТІ НОВИХ ФОРМ СОЦІАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

У статті аналізується вплив нових форм соціальної комунікації на процеси побудови образів соціальної реальності в українському суспільстві. Виявлено залежність смислів нового типу суб'єктивної реальності від способів творення і поширення інформації в сучасному інформаційному Інтернет-просторі.

Ключові слова: соціальна реальність, комунікація, соціальна комунікація, соціальна взаємодія, інформація, знання, Інтернет-простір, електронна комунікація.

Постановка проблеми. Новий тип соціальної реальності, що формується в Україні, позначений впливом процесів глобалізації та інформатизації суспільства. Сучасні інформаційні і комунікаційні технології створюють широкі можливості спілкування у межах Інтернет-простору та все більше перебирають на себе соціомодельючі функції, пропонуючи суспільству певні форми соціальної взаємодії та діапазони прийнятності тих чи інших ідей.

Під впливом сучасних інформаційних та комунікаційних технологій виникають різні поведінкові реакції на одержані повідомлення, вагому роль у формуванні яких відіграє здатність респондентів інтерпретувати повідомлення.

Означені зміни у полі соціальних взаємодій людей відбуваються на фоні маргіналізації всіх підсистем українського суспільства, що посилює невизначеність у процесах ідентифікації та формує у пересічного українця потребу постійного поборення фрагментарності світу і конструювання нових його смислів не позначених традицією.

З огляду на вище вказане постають питання реалістичності образів соціальної реальності створених сучасними технологіями в Інтернет-просторі, що обумовлює актуальність нашого дослідження. **Об'єктом** дослідження є проблема конструювання соціальної реальності в умовах інформаційного суспільства. **Предметом** дослідження – зміна механізму соціальної комунікації людей в інформаційному суспільстві під дією новітніх технологій. **Мета** дослідження: виявити залежність смислів нового типу суб'єктивної реальності від способів творення і поширення інформації в сучасному інформаційному Інтернет-просторі. Поставлена мета потребує вирішення таких **завдань**: окреслити позиції та ступінь дослідження проблеми ролі нових форм соціальної комунікації у створенні і підтримці процесів конструювання соціальної реальності в умовах інформаційного суспільства; проаналізувати зміни у формах соціальної комунікації під дією новітніх технологій в українському суспільстві; розкрити зв'язок між віртуальним типом реальності та формуванням смислів суб'єктивної реальності.

Стан дослідження проблеми. Тема зв'язку між формами соціальної комунікації, сформованими під дією технологічних змін та процесами конструювання соціальної реальності, набула нині міждисциплінарного характеру. Дослідженню різних аспектів окресленої тематики приділена увага в працях таких вітчизняних та зарубіжних вчених як П. Фролова, Г. Почепцова, Д. Позняка, О. Холода, В. Різун, Н. Зражевської, А. Соколова, Т. Науменко, О. Афоніна, С. Романчук, С. Бочулинського, М. Суботіної, Х. Турецької, А. Назаретяна, С. Кара-Мурзи, В. Вундта, Ф. де Соссюра, П. Бергера, Т. Лукмана, Ч. Пірса, Г. Лассвела, У. Ліпмана та багатьох інших.

Так, зокрема, вплив інформаційних потоків на конструювання картини світу аналізують С. Іванченко і Д. Позняк [1]. Питання впливу мас – медіа на процеси конструювання індивідами соціальної реальності розглядає М. Суботіна [2]. Вплив медіа – культури на сферу соціальних комунікацій досліджує Н. Зражевська [3]. Питання особистісної ідентифікації в умовах віртуальної реальності аналізує Х. Турецька [4]. Роль мовного коду у функціонуванні культури досліджує О. Афоніна [5].

Щодо самого феномену «соціальна комунікація» маємо відзначити, що розуміння його сутності є нині дискусійним, з огляду на новизну теми у вітчизняній науці та міждисциплінарних характер вивчення даного явища. Виділимо деякі розуміння «соціальної комунікації», що мають місце у вітчизняних дослідженнях: як різновиду публічного спілкування, що є окремим видом суспільно-культурної діяльності [6]; як системний процес формування соціальних практик за допомогою комунікаційних технологій під час створення інформації, її пошуку, упорядкування, трансляції, обміну, збереження й вимірювання впливу на реципієнта [7]; як інструмент знакової фіксації реальності [8]. Ми поділяємо точку зору, згідно якої сутність соціальної комунікації полягає у відтворенні та створенні смислів соціальної реальності на основі обміну інформацією між суб'єктами взаємодії.

Загалом можна виділити два підходи до розуміння соціальної комунікації у вітчизняних дослідженнях: інформаційно-технологічний (аналізує основні засоби та способи комунікації) та культурологічний (аналізує інструменти знакової фіксації реальності).

Неоднозначність у тлумаченні змісту поняття «соціальна комунікація» часто призводить до його підміни поняттями «комунікація» та «спілкування». Під «комунікацією» розуміємо процес передачі інформації будь – якого роду. Щодо розуміння поняття «спілкування», то, на нашу думку, це форма соціальної взаємодії, яка здійснюється вербально.

Важливим для нашого дослідження є також розуміння поняття «соціальна реальність» як конструкту свідомості індивідів, що є результатом об'єктивації їх суб'єктивного досвіду у полі певної культури. Ключовою передумовою соціального конструктивізму є твердження, що наші способи розуміння світу створені й підтримуються в процесі соціальної комунікації. Типам організації суб'єктивної реальності відповідають технологічні зміни у способах передачі й носіях інформації.

Аналіз наукової літератури свідчить, що дослідження питання впливу нових форм соціальної комунікації на відображення і сприйняття соціальної реальності в Україні є недостатнім, особливо у контексті системного аналізу.

Методи дослідження. У статті використано метод системного аналізу.

Виклад матеріалу. Формування смислів соціального середовища пов'язане з процесом соціальної взаємодії індивідів по здійсненню різних видів соціальної діяльності. Типізація соціальних взаємодій сприяє становленню соціальних практик, у відповідності з якими люди реагують, інтерпретують та визначають своє ставлення до інших та суспільства в цілому. За розпізнавання значень такого конструкту відповідає мова. Інструментом, який забезпечує відтворення і формування нових смислів виступають різні форми соціальної комунікації з відповідними їм засобами і каналами поширення інформації. Форми соціальної комунікації (усна, письмова, візуальна) залежать від типу суспільних відносин, рівня економічного, технічного розвитку суспільства, структури влади і форм управління. Щодо засобів комунікації, то ними виступають слова, картини, графіки тощо. Всіх їх можна поділити на: звукові, світло-кольорові, рухові, предметні, електричні. Кожному засобу соціальної комунікації відповідає певна система методів аналізу слів і образів у повідомленнях та способів їх інтерпретації.

Вище зазначене дозволяє зрозуміти механізм формування смислів того чи іншого конструкту соціальної реальності завдяки різним формам соціальної комунікації у відповідний історичний етап розвитку суспільства.

Сьогодні перетворення всіх сфер суспільного життя під впливом новітніх інформаційних технологій докорінно змінили форми соціальної комунікації людей, що знайшло відображення в площині трансформації їх свідомості. Якщо у попередньому типі соціальної системи ідентифікація інформації особистістю відбувалася на основі власного соціального досвіду чи досвіду певної соціальної групи, то нині вона здійснюється у полі мережевого простору.

Зміни у процесах творення нової соціальної парадигми відображає така форма соціальної комунікації як Інтернет – комунікація, сутнісною характеристикою якої є створення нового соціального простору не обмеженого державними кордонами та соціальними позиціями індивідів у реальному суспільному житті.

На додаток, сучасні технології володіють великим арсеналом різноманітних способів, засобів впливу на смислові поля уявлень, настанов та знань індивідів про світ. Спробуємо в межах нашого дослідження виокремити ті, які здійснюють вагомий вплив на трансформацію традиційних механізмів конструювання соціальної реальності.

Перше, що привертає увагу, це зміна комунікаційним середовищем мережі Інтернет способів фіксації смислових значень у мові та способів створення інформації. Зокрема, сукупність ймовірних значень слів у певному семантичному полі витісняються ідеальними конструктами, створеними штучними мовами на основі цифрових, іконічних та символічних типів знаків. Брак індексних знаків є основною розбіжністю між природною і штучною мовою у фіксуванні інформації, що створює простір для заповнення необхідних знань сурогатами інформації, якій приписуються певні риси.

Поширеними мовленнєвими технологіями у новому комунікаційному середовищі є спрощення мовного акту, підбір стилю подачі інформації, підтримка контакту на основі відповідних мовних засобів та інші. Згідно міркувань Н. Стасули, одним із основних способів утримання уваги людини в сучасних електронних засобах є заголовки текстів. Сам тест повідомлення, підкреслює дослідниця, структурований таким чином, що адресат вимушений приймати правила мовної гри запропоновані джерелом інформації [9]. Наслідком такого впливу є створення основи для різного роду маніпуляцій свідомістю великої кількості людей.

Розшифрувати смисли повідомлення «допомагають» учасникам електронної комунікації уже вказані форми знаків і способи їх нанесення в тексті, обумовлюючи вибірковість у сприйнятті об'єктів, подій реального та уявного світів.

У відповідності з інтерпретаціями реципієнтом смислу повідомлення, формуються різні варіанти поведінки, які можна поділити на три умовні групи: перша група актуалізується повідомленнями про певні примарні або реальні загрози; друга група – повідомленнями, що певним чином стосуються інтересів адресата; третя група – повідомленнями, в яких ідеться про становище адресата [1, с. 72].

Бажаної реакції аудиторії на повідомлення досягається і за допомогою таких технологій як: прихованого тиску на емоційну складову свідомості, що дозволяє підготувати сприятливі умови для непомітного залучення людей у певну діяльність; сугестивного впливу на підсвідомість, результатом якого є домінування певних думок, відчуттів, бажань у людини; психічного впливу на поведінку і думки людини за допомогою акустичної, зорової інформації та застосування електромагнітних випромінювань.

Розкодовані повідомлення можуть стимулювати такі емоційні і соціальні стани респондента як страх, агресію, розгубленість, особистісний конфлікт, зміну соціальних настанов та інші. Повідомлення може справити на реципієнта і цілком протилежний вплив ніж планував його відправник, оскільки розуміння передбачає збіг смислових настанов, знань та уявлень про світ суб'єктів соціальної комунікації.

Потужний вплив на свідомість людей здійснює сьогодні такий засіб передачі інформації та соціальної комунікації у віртуальному світі як гіпертекст. Завдяки одночасному використанню кількох інформаційних середовищ (графіки, тексту, відео, фотографії, анімації, звукових ефектів), гіпертекст дозволяє створити інтегроване інформаційне середовище для інтерактивного спілкуватися людей та нового шляху формування знань. Прив'язані до створеного медіа образу світу знання не завжди відповідають соціальним реаліям.

Особливістю сучасних технологій є їх здатність формувати образи реальності, які окреслюють якості способу життя особистості завдяки новинам, рекламі тощо. Наприклад, реклама певних споживчих товарів прив'язується до досягнень соціального успіху людиною.

Одним з основних інструментів, який дозволяє надати віртуальним образам статусу «реальності» є дискурс. Контент дискурсу, сформований засобами масової комунікації за допомогою певного лексику, дозволяє нав'язати модель подій великому числу людей як базову. Змінюючи змісти суспільних дискурсів ЗМК змінюють пріоритети людей. Поза рамками соціальної прийнятності опиняються ідеї, які виходять за межі запропонованого контенту.

Найпомітнішим наслідком трансформацій на сьогодні для України і усього світу є створення інформації в соціальних мережах, яку можна запропонувати необмеженій кількості потенційних одержувачів. Інформація у формі заміток, повідомлень, коментарів до повідомлень, фотографій та відеоматеріалів створюється, як окремою особою, так і групою осіб. Достовірність подібної інформації важко перевірити, оскільки відсутній механізм її контролю. Поширюючи інформацію у соціальних мережах «... дехто таким чином просто провокує інших або відвертає їхню увагу від важливого, запускаючи «качок», брехню або провокативні повідомлення у веб» зазначає А. О. Мордюк у статті «Вплив соціальних мереж на контент телевізійних випусків новин» [10, с. 154].

Серед поширених способів і засобів, що використовується соціальними медіа з метою розповсюдження інформації є посилення на вагому політичну фігуру, письменника чи науковця; монтування відео за допомогою різних мистецьких засобів і створення ілюзії реальності; калейдоскопічна подача матеріалу та багато інших. У підсумку, нереальні образи з їх змістом постають як реальність.

Мережева реальність також створює умови, за яких людина здатна прискорювати чи уповільнювати час, імітувати реальну поведінку, спосіб життя які неможливі у реальному житті. Цей світ віртуальної комунікації формує нову якість соціальних взаємодій, які С. Романчук справедливо характеризує як стосунки між образами [11, с. 4].

Посиленню впливу мас-медіа у процесах побудови образів світу сприяють маргінальні характеристики суспільства, обумовлені трансформацією соціальної структури і відповідно традиційних форм соціальної комунікації. Мінливий характер відтворення зразків соціальних взаємодій формує тимчасові соціальні практики та породжує фрагментарність інституційного порядку, що відображається у процесах кодування і декодування інформації суб'єктами взаємодії.

Натомість віртуальна реальність пропонує свою структуру зв'язків, свої штучні об'єкти, свої правила гри і свою культуру. Модель символічного обміну, збудована на засадах мережевих форм електронної комунікації, як справедливо зазначає А. Назарчук, вміщує соціальні взаємодії людей у специфічний технологічний каркас [12, с. 63]. Цей світ віртуальної комунікації формує нову якість життя далеку від реального життя.

Під впливом електронних технологій та процесів десоціалізації розуміння смислів соціальної реальності виявляється у її фрагментації та впливає, як на формування суб'єктивного знання, так і загального соціального знання на рівні соціальних груп та суспільства в цілому.

Висновки. Проведене дослідження дозволило показати, що під впливом електронної комунікації, зокрема в глобальній мережі Інтернет, відбувається становлення нового типу людини – «мережевої», свідомість якої є результатом розпізнавання значень повідомлень створених і поширених новітніми технологіями. До основних способів творення та передачі інформації, що використовується Інтернет-простором, віднесемо формування гіпертекстових повідомлень, дискурси, рекламу, новини, створення ілюзії реальності за допомогою різних мистецьких засобів і зображень, використання різноманітних мовленнєвих технік та інші.

Сьогодні конструювання обрисів соціальної реальності особистістю все більше визначається інформацією, що надходить каналами масової інформації.

Подальшого дослідження потребують такі питання: типи свідомості, сформовані в умовах електронної комунікації; вплив маргінальної культури на соціальну комунікацію і процеси формування знань про світ; вплив освітнього капіталу на декодування інформації, що надходить ззовні тощо.

Література

1. Іванченко С. М. Соціально-психологічні механізми інформаційного впливу / С. М. Іванченко, Д. В. Позняк // Інформаційний вплив: теорія і практика прогнозування : монографія / за ред. П. Д. Фролова ; Національна акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. – К. : Міленіум, 2011. – 304 с.
2. Суботіна М. Репрезентація соціальної реальності у текстах масової комунікації [Електронний ресурс] / М. Суботіна. – Режим доступу : http://www.lib.ua_ru.net/diss/cont/350902.

3. Зражевська Н. Нові медіа і нові форми комунікації в медіа культурі [Електронний ресурс] / Н. Зражевська. – Режим доступу : http://www.er.ucu.edu.ua:8080/bitstream/.../apmk_2013_14_16.pdf.
4. Турецька Х. Особистісна ідентичність і віртуальна реальність / Х. Турецька // Людина в сучасному світі. В трьох книгах. Книга 2. Психолого-антропологічний контекст: колективна монографія / [А. О. Вовк, О. В. Волошок, І. І. Галецька та ін.]; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. В. П. Мельника. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – С. 135–155.
5. Афоніна О. Особливості коду в культурі / О. Афоніна // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва. – 2015. – № 1. – С. 95–99.
6. Різун В. Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій [Електронний ресурс] / В. Різун. – Режим доступу : <http://www.journlib.univ.kiev.ua/Nacherky do metodologiyi.pdf>.
7. Холод О. Соціальні комунікації: теорія і практика [Електронний ресурс] / О. Холод. – Режим доступу: http://www.comteka.com.ua/wp-content/uploads/2016/05/TOM_1.pdf.
8. Танскотт Д. Електронно-цифрове общество: плюсы и минусы эпохи сетевого интеллекта / Д. Таскотт. – М.: [б.п.], 1999. – 654 с.
9. Стасула Н. Електронні засоби виявлення електронних маніпуляцій в ЗМІ [Електронний ресурс] / Н. Стасула. – Режим доступу : <http://www.ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/10663/1/13.pdf>.
10. Мордюк А. Вплив соціальних мереж на контент телевізійних випусків новин [Електронний ресурс] / А. Мордюк. – Режим доступу : <http://www.papers.univ.kiev.ua/.../mordiuk-alina-impact-of-social-netwo>.
11. Романчук С. Семіотична модель осягнення соціальної комунікації [Електронний ресурс] / С. Романчук. – Режим доступу : http://www.philology.knu.ua/files/library/movni_i.../46-3/43.pdf.
12. Назарчук А. Теория коммуникации в современном обществе / А. В. Назарчук. – М. : Прогресс-Традиция, 2009. – 236 с.

Literatura

1. Ivanchenko S. M. Sotsialno-psykholohichni mekhanizmy informatsiinoho vplyvu / S. M. Ivanchenko, D. V. Pozniak // Informatsiyni vplyv: teoriia i praktyka prohnouzuvannia : monohrafiia / za red. P. D. Frolova ; Natsionalna akad. ped. nauk Ukrainy, In-t sots. ta polit. psykholohii. – К. : Milenium, 2011. – 304 с.
2. Subotina M. Reprezentatsiia sotsialnoi realnosti u tekstakh masovoi komunikatsii [Elektronnyi resurs] / M. Subotina. – Rezhym dostupu : http://www.lib.ua_ru.net/diss/cont/350902.
3. Zrazhevskaya N. Novi media i novi formy komunikatsii v media kulturi [Elektronnyi resurs] / N. Zrazhevskaya. – Rezhym dostupu : http://www.er.ucu.edu.ua:8080/bitstream/.../apmk_2013_14_16.pdf.
4. Turetska Kh. Osobystisna identychnist i virtualna realnist / Kh. Turetska // Liudyna v suchasnomu sviti. V trokh knykh. Knyha 2. Psykholoho-antropolohichniy kontekst: kolektyvna monohrafiia / [A. O. Vovk, O. V. Voloshok, I. I. Haletska ta in.]; za zah. red. d-ra filos. nauk, prof. V. P. Melnyka. – Lviv : LNU imeni Ivana Franka, 2012. – S. 135–155.
5. Afonina O. Osoblyvosti kodu v kulturi / O. Afonina // Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstva. – 2015. – № 1. – S. 95–99.
6. Rizun V. Nacherky do metodolohii doslidzhen sotsialnykh komunikatsii [Elektronnyi resurs] / V. Rizun. – Rezhym dostupu : <http://www.journlib.univ.kiev.ua/Nacherky do metodologiyi.pdf>.
7. Kholod O. Sotsialni komunikatsii: teoriia i praktyka [Elektronnyi resurs] / O. Kholod. – Rezhym dostupu : http://www.comteka.com.ua/wp-content/uploads/2016/05/TOM_1.pdf.
8. Tanskott D. Elektronno-tsyfrovoe obshchestvo: pliusy y minusy epokhy setevoho intellekta / D. Taskott. – M.: [b.p.], 1999. – 654 s.
9. Stasula N. Elektronni zasoby vyjavlennia elektronnykh manipuliatsii v ZMI [Elektronnyi resurs] / N. Stasula. – Rezhym dostupu : <http://www.ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/10663/1/13.pdf>.
10. Mordiuk A. Vplyv sotsialnykh mrezh na kontent televiziinykh vypuskiv novyn [Elektronnyi resurs] / A. Mordiuk. – Rezhym dostupu : <http://www.papers.univ.kiev.ua/.../mordiuk-alina-impact-of-social-netwo>.
11. Romanchuk S. Semiotychna model osiahnennia sotsialnoi komunikatsii [Elektronnyi resurs] / S. Romanchuk. – Rezhym dostupu : http://www.philology.knu.ua/files/library/movni_i.../46-3/43.pdf.
12. Nazarchuk A. Teoryia kommunykatsyy v sovremennom obshchestve / A. V. Nazarchuk. – M. : Prohress-Tradytsiia, 2009. – 236 s.

Galina Petryshyn

Phenomenon of social reality in the context of the new forms of social communication

The influence of new forms of social communication on the processes of building a personality of social reality images in the information society has been analyzed in the article. Particular attention has been paid to the ways of information forming and transmitting in the communication environment of the space of the internet.

Important for our study is also the understanding of the concept of "social reality" as a construct of consciousness of individuals, which is the result of objectification of their subjective experience in the field of a certain culture. A key precondition for social constructivism is the assertion that our ways of understanding the world are created and maintained in the process of social communication. Types of organization of subjective reality correspond to technological changes in the methods of transmission and media of information.

It has been shown that the growth of the information role in modern society has affected the mechanism change of people social communication. The means of electronic communications with their respective ways of information creation and transmission have become the intermediary between the subjects of communication.

It has been pointed out that different speech techniques, advertising, discourses, hypertext, and others have been used on the internet today in order to manipulate the consciousness of a large number of people.

The mentioned factors significantly affect the processes of thinking and understanding of reality and the process of individuals' identification in the conditions of marginal features of Ukrainian culture in general.

Keywords: social reality, communication, social communication, social interaction, information, knowledge, social experience, space of the internet, electronic communication.

Надійшла до редакції 05.04.2018 р.

ЗМІСТ

ФІЛОСОФІЯ

<i>Чуйко В.</i> Демонстрація як емпірична умова науковості гуманітарних студій.....	6
<i>Каралаш Н.</i> Феномен самотності людини у філософській антропології і соціальній філософії.....	13
<i>Мартиненко О.</i> Проблема «реконструкції» у філософії науки ХХ ст.....	19
<i>Мельничук М., Халай І.</i> Методологічні горизонти осмислення метафори у постнекласичній філософії науки.....	26

РЕЛІГІЄЗНАВСТВО

<i>Шепетяк О.</i> Історичні особливості поширення християнства серед готів і лангобардів.....	34
<i>Мизак Н.</i> Українська греко-католицька церква і збройне підпілля ОУН у боротьбі за Українську самостійну соборну державу (на матеріалах Тернопільської обл.).....	39
<i>Стоцький Я.</i> Конфесійні трансформації у баптистських і п'ятидесятницьких громадах західних областей України у 1976-1991 р.р.....	50
<i>Титаренко В.</i> Філософсько-методологічні засади прогностичної діяльності в релігієзнавстві.....	63
<i>Doichuk M.</i> Protestant view on human dignity from the perspective of Max Weber's methodological individualism: social potential.....	71
<i>Малик В.</i> Есхатологічні концепції у протестантизмі: релігієзнавчий аналіз.....	78
<i>Марціновська Д.</i> Соціокультурний потенціал кредології: католицизм епохи Папи Івана ХХІІІ.....	84
<i>Маскевич О.</i> Роль релігії у змінах національних та сімейних традицій.....	91
<i>Борейко Ю.</i> Повсякденний вимір православного братського руху в Україні.....	98

КУЛЬТУРОЛОГІЯ ТА ПОЛІТОЛОГІЯ

<i>Балух В.</i> Мовна проблема в освітній сфері України.....	105
<i>Рупташ О.</i> Перспективи розвитку міста як науково-освітнього центру: міждисциплінарний аналіз.....	113
<i>Dokash O.</i> Political and legal mechanisms for realization of policy «sovietization» in the context of building a new type of political culture.....	118
<i>Петришин Г.</i> Феномен соціальної реальності у контексті нових форм соціальної комунікації.....	126

ТРИБУНА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

<i>Веремій Ю.</i> Теоретичні основи організації та діяльності місцевої церкви в Україні.....	132
<i>Карпов П.</i> Розвиток протестантизму на Буковині у ХVІ – ХХ ст.....	138
<i>Варениця В.</i> Особливості біблійного сімейного консультування.....	142
<i>Радчук Р.</i> Формування цінностей сімейного життя засобами пасторської роботи.....	151
<i>Мальцев О.</i> Шляхи та методи удосконалення природи людини в ісламі.....	157
<i>Сивохіна К.</i> Життєві стратегії молоді в регіональному вимірі.....	164
<i>Тищенко А.</i> Вплив релігійного чинника на соціальні зміни міста (на прикладі впливу діяльності церкви «Нове Покоління», м. Першотравенськ Дніпропетровської області).....	169
<i>Шепетяк О.</i> Східні католицькі церкви західно-сирійської традиції: історія і сучасність.....	174
<i>Гунько В.</i> Соціально значущі етичні проблеми в протестантській інтерпретації: актуальність релігієзнавчого осмислення.....	180
<i>Radchuk V.</i> Criteria for formulating the status of the church's external and internal mission.....	186
<i>Pochtar I.</i> Israel and the Church in light of scriptures and end time events.....	192
<i>Філін В.</i> Морально-етичні аспекти неоліберального богослов'я.....	198

Котяш В. Сучасні вимоги до програм богословської освіти.....	205
Попчук О. «Велике доручення» як засіб формування духовної особистості.....	211
Карпюк О. Духовний розвиток українського суспільства у засобах масової інформації.....	218
Синюк М. Місіологічні нормативи Реформації та постреформаційної доби.....	223
Панцир А. Онтологічна специфіка вчення Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів.....	232
Чуйко Н. Дослідження значення поняття «ідея» у філософських студіях П. В. Копніна.....	240
Ричко В. Почаївська чернеча обитель у духовно-культурному просторі України: віхи, набутки, значення.....	248

РЕЦЕНЗІЇ

Шкрібляк М. Не слово єдиним: рецензія на монографію М.С. Петрушкевич «Релігійна комунікація у контексті масової культури» (Острог, 2018).....	255
Довідка про авторів.....	258

CONTENT

SERIES «PHILOSOPHY»

PHILOSOPHY

<i>Chuiko V. Demonstration as an empirical condition of the scientific nature of humanitarian research.....</i>	6
<i>Karalash N. Phenomenon of human satisfaction in philosophical anthropology and social philosophy.....</i>	13
<i>Martynenko A. The problem of "reconstruction" in the philosophy of science of the twentieth century.....</i>	19
<i>Melnychuk M., Khalay I. Methodological horizons of comprehension of metaphor in the Post-non-Classical philosophy of science.....</i>	26

RELIGIOUS STUDIES

<i>Shepetyak O. Historical features of the spread of Christianity among Goths and Lombards.....</i>	34
<i>Myzak N. Ukrainian Greer – Catholic Church and the Armed underground activities of the struggle for Ukrainian Independent Cathedral State (by the materials of Ternopil region).....</i>	39
<i>Stotskyi Y. Confessional transformations in baptist and pentecostal communities in western regions of Ukraine in 1976-1991.....</i>	50
<i>Tytarenko V. Philosophical-methodological bases forecast activity in religion.....</i>	63
<i>Doichyk M. Protestant view on human dignity from the perspective of Max Weber's methodological individualism: social potential.....</i>	71
<i>Malik V. Eshatological concepts in protestantism: religious analysis.....</i>	78
<i>Marzinovska D. Sociocultural potential of kredology: Catholicism of the epoch of Pope John XXIII.....</i>	84
<i>Maskevich O. The role of religion in changing national and family traditions.....</i>	91
<i>Boreiko Y. Everyday dimension of the Orthodox fraternities movement in Ukraine.....</i>	98

CULTUROLOGY AND POLITOLOGY

<i>Baluh V. Language Problem in the Educational Sphere of Ukraine.....</i>	105
<i>Ruptach O. Perspectives of city development as a scientific-educational center: inter-dissiplanal analysis.....</i>	113
<i>Dokash O. Political and legal mechanisms for realization of policy «sovietization» in the context of building a new type of political culture.....</i>	118
<i>Petryshyn G. Phenomenon of social reality in the context of the new forms of social communication.....</i>	126

A TRIBUNE OF YOUNG SCIENTIST

<i>Veremiy Y. Theoretical basis of the organization and activities of the local Church in Ukraine.....</i>	132
<i>Karpov P. Development of Protestantism in Bukovina in XVI - X century.....</i>	138
<i>Varenica V. Features of library family consulting.....</i>	142
<i>Radchuk R. Forming the values of family life by pastor work.....</i>	151
<i>Maltsev O. Ways and methods of improving the human nature in islam.....</i>	157
<i>Syvokhina C. Life strategies of youth in regional dimension.....</i>	164
<i>Tishchenko A. Influence of religious factor on social change of the city (on the example of the influence of the activity of the church "New Generation", m. Pershotravensk Dnepropetrovsk region).....</i>	169
<i>Shepetyak O. Eastern catholic churches of western syriac tradition: history and contemporaniety.....</i>	175
<i>Hunko V. Social significant ethical problems in the Protestant interpretation: the relevance of religious studies.....</i>	180
<i>Radchuk V. Criteria for formulating the status of the church's external and internal mission.....</i>	184
<i>Pochtar I. Israel and the Church in light of scriptures and end time events.....</i>	192
<i>Philip V. Moral and ethical aspects of neoliberal God.....</i>	198
<i>Kotyash V. Current requirements for programs of biblical education.....</i>	205

Popchuk A. "Great detention" as a way forming a spiritual personality.....	211
Karpyuk O. Spiritual development of ukrainian society in mass media.....	218
Sinyuk M. Misiological diseases of Reformation and Post-Reformation period.....	226
Pantsir A. The ontological specificity of the doctrine of the Church of Jesus Christ of Latter-Day Saints.....	232
Chuiko N. The concept of "idea" in the philosophical studies of P. V. Kopnin.....	240
Rychko V. Pochayiv monk mansion in the spiritual and cultural space of Ukraine: stages, achievements, meaning.....	248

REVIEWS

Shkriblyak N. Not a word alone: a review of the monograph MS Petrushkevich "Religious Communication in the Context of Mass Culture" (Ostrog, 2018).....	255
---	-----

Information about the author	258
---	-----

Наукове видання

Релігія та Соціум

Міжнародний часопис

№ 1-2 (29-30)

Відповідальний за випуск *Балух В.О.*

Релігія та Соціум : Міжнародний часопис. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018. – № 1-2 (29-30). – 266 с.

Religion and Socium : An International Journal. – Chernivtsi : Chernivtsi National University, 2018. – № 1-2 (29-30). – 266 p.

Підписано до друку 23.04.2018. Формат 60 x 84/8.

Папір офсетний. Друк різнографічний. Ум.-друк. арк. 20,8.

Обл.-вид. арк. 22,4. Тираж 100. Зам. 3-015п.

Видавництво та друкарня Чернівецького національного університету
58012, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №891 від 08.04.2002 р.